

คำพิพากษา

คดีอาญาคำที่ ๓๓๘๙/๑๙

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๐

นายป๋วย อึ๊งภากรณ์

โจทก์

ระหว่าง

นายประยัด ศ. นาคะนาท

จำเลย

เรื่อง หมิ่นประมาท

โจทก์ฟ้องจำเลยยี่ดียว สรุปความได้ว่า ขณะ
ฟ้องโจทก์เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
จำเลยเป็น บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา
หนังสือพิมพ์สยามศรี ซึ่งพิมพ์จำหน่ายทั่วราชอาณาจักร
ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๘ ถึง
วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๙ เวลากลางวันและกลางคืน

จำเลยได้พิมพ์โฆษณาข้อความใส่ความโจทก์ ในหนังสือพิมพ์รายวันสยามมิตรหลายกรรมต่างกัน โดย

(๑) เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๘ หนังสือพิมพ์สยามมิตรได้พาดหัวข่าวว่า “ดร. ป่วย ใช้พลังนักศึกษาเปลี่ยน มธ. เป็นคอมมูน” และบรรยายข่าวใส่ความโจทก์มากมาย ปรากฏตามเอกสาร หมายเลข ๑ ท้ายคำฟ้อง ซึ่งเป็นความเท็จทั้งสิ้น ซึ่งต่อมานางนางเยาว์ ชัยเสรี รองอธิการบดีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือชี้แจงความจริงให้จำเลยทราบ เพื่อแก้ไขข่าวแล้ว แต่จำเลยหาได้กระทำให้

(๒) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๘ หนังสือพิมพ์สยามมิตรได้พาดหัวข่าวเกี่ยวกับโจทก์อีกว่า “ผู้บริหาร มธ. โหมไหสยามิตร” หออาจารย์เข้าประชุมให้ข่าว น.ส.พ.” และบรรยายข่าวอีกมาก ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒ ท้ายคำฟ้อง

(๓) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๙ หนังสือพิมพ์สยามมิตร ได้พาดหัวข่าวเกี่ยวกับโจทก์อีกว่า “ฝ่ายซ้ายปลุกระดมชนแตกหัก เดินขบวนปลดศรีบูรบาลรักษาการ ตั้งป่วยเป็นนายกรัฐมนตรี” และบรรยายข่าวเกี่ยว

กับโจทก์อีกหลายประการ ปราบฏตามเอกสารหมายเลข ๓ ท้ายคำฟ้อง และต่อมาวันที่ ๒๖ เดือนเดียวกัน จ้เลยได้โฆษณาข่าวพาดหัวหนังสือพิมพ์สยามศรีต่อไป อีกว่า “บ้วยบิหนีข่าวปลุกระดมเดินขบวนปลดศรีรัฐบาล รักษากรณ์ ตั้งตนเป็นนายก” ข้อความหนังสือพิมพ์ สยามศรี เป็นการใส่ความโจทก์ เพราะโจทก์ไม่ได้ กระทำดังนั้น การกระทำของจำเลยเป็นการเจตนาบ้าย ร้าย ใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สาม โดยประสงค์ที่จะ ทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง โจทก์ เคยมอบให้นางประชุม ชัยรัตน์ เชิญจำเลยไปพบ ทำ ความเข้าใจต่อกัน แก่ข่าวให้ถูกต้อง แต่จำเลยไม่ ไปพบตามเชิญ

เหตุเกิดที่โรงพิมพ์สยาม เลขที่ ๑๕/๓ แขวง ทุ่งสองห้อง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร และทุก เขตทุกแขวงในกรุงเทพมหานคร และทุกๆ ตำบล อำเภอ ทวีราชอาณาจักร ขอให้ลงโทษจำเลยตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๒๖, ๓๒๘, ๓๓๒, ๙๑ พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔๑, ๔๓, และ ๔๘ และให้ยึดทำลายหนังสือพิมพ์สยามศรีตามคำ

ฟ้องกับให้โฆษณาคำพิพากษาของศาล ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับที่ระบุในคำฟ้อง และหนังสือพิมพ์อื่นๆ อีก ๒ ฉบับ
มีกำหนด ๑๕ วัน โดยใช้ค่าใช้จ่ายของจำเลย

ศาลสำเนาคำฟ้อง และกำหนดนัดไต่สวนคำ
ฟ้องให้จำเลยทราบโดยได้มีการไต่สวนและรับประทับ
ฟ้องโจทก์ไว้พิจารณา แล้วหมายเรียกจำเลยมาแก้คดี
แล้วโดยชอบ จำเลยให้การปฏิเสธต่อสู้คดี

ทางพิจารณาโจทก์ฟังประกอบคำแถลงรับของ
จำเลยได้ว่า ขณะเกิดเหตุคดีนี้ จำเลยเป็นบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์สยามิคร้อย และหนังสือพิมพ์สยามิคร
ตามเอกสาร จ. ๑, ๓, ๔, ๕, ได้พิมพ์บทความเกี่ยวกับ
โจทก์ โดยโจทก์ถือว่าบทความเหล่านั้นเป็นการใส่
ความโจทก์ ทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียด
ชัง จากผู้อ่านบทความของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว โจทก์
มีชื่อเสียงดี เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต เมื่อปี พ.ศ.
๒๔๗๘ และได้รับปริญญาเอกทางเศรษฐศาสตร์ จาก
มหาวิทยาลัยลอนดอน เมื่อปี ๒๔๘๒ โจทก์เคยเป็น
เสรีไทย เคยเสี่ยงชีวิตกระโดดร่มกลับเข้ามาสู่
ประเทศไทย ช่วยกู้ชาติไทยระหว่างสงครามจนที่สุดทำ
๑๔๔

ให้ประเทศไทยพ้นจากภาวะเป็นประเทศผู้แพ้สงคราม
โจทก์เคยสาบานกับเพื่อนเสรีไทยไว้ว่า จะไม่รับผล
ตอบแทนจากการทำงานกู้ชาติครั้งนั้น และจะไม่ยุ่ง
เกี่ยวกับการเมืองจนกว่าจะเกษียณอายุ ซึ่งโจทก์ได้
รักษาคำสาบานมาโดยตลอด แม้จะเคยถูกทาบถามจาก
ผู้มีอำนาจหลายครั้ง หลังจากจบการศึกษามาแล้ว โจทก์
เข้ารับราชการและได้ดำรงตำแหน่งทางราชการมาหลาย
ตำแหน่ง เช่น ผู้ชำนาญการคลัง รองผู้ว่าการธนาคาร
แห่งประเทศไทย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ คณะบดีคณะ
เศรษฐศาสตร์ และครั้งที่สุดเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์

ระหว่างเป็นอธิการบดีอยู่ โจทก์ก็ต้องเดินทางไป
ไปต่างประเทศอยู่บ่อย ๆ เพราะได้รับเชิญไปประชุมบ้าง
ไปเยี่ยมเยียนบุตรและภรรยาที่อังกฤษบ้าง แต่ละครั้ง
ที่ไป โจทก์มอบหมายให้รองอธิการบดีรักษาการแทน

เรื่องโครงสร้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น
ทางมหาวิทยาลัยได้เริ่มทำมามากกว่า ๑๐ ปีแล้ว เริ่ม
มาแต่สมัยกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์เป็นองค์อธิการ

อยู่ และได้มีการพิจารณาต่อเนื่องกันมาหลายยุค หลาย
สมัย จนมาสมัยโจทก์มารับตำแหน่งอธิการบดี แต่ก็
ยังทำไม่เสร็จ โครงสร้างที่ทำกันมีคณะกรรมการช่วย
กันจัดทำ ไม่มีลักษณะเป็นคอมมูนดิ่งที่หนังสือพิมพ์
สยามีศร์เสนอข่าวไปแต่อย่างใด หลังจากมีการประชุม
คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้พิจารณาพื้น
ฐานของโครงสร้างครั้งล่าสุดแล้ว โจทก์เดินทางไป
ประเทศอังกฤษเพื่อเยี่ยมเยียนบุตรและภรรยา และ
ระหว่างอยู่ในประเทศอังกฤษ หนังสือพิมพ์ได้ลงตีพิมพ์
ข่าวใส่ความโจทก์ ปราบฎรายละเอียดในเอกสาร จ. ๑
ทางนางนงเยาว์ ชัยเสรี รองอธิการบดี จึงมีหนังสือ
ชี้แจงข่าวของหนังสือพิมพ์สยามีศร์ และขอร้องให้ช่วย
แก้ข่าวให้ด้วย แต่ก็ไม่มีการแก้ข่าวให้ ตรงกันข้าม
หนังสือพิมพ์สยามีศร์กลับลงบทความโจมตี ใส่ความ
โจทก์ต่อไปอีก ปราบฎรายละเอียดตามเอกสาร จ. ๓,
๔, และ ๕ โจทก์ไม่เคยอยากจะเป็นนายก ไม่ได้บิน
หนีข่าวไปไหน การไปต่างประเทศของโจทก์ตอนนั้น
เป็นการไปประชุมตามคำเชิญ ปราบฎตามหนังสือเชิญ
เอกสาร จ. ๘

โจทก์เคยให้นางประชุม ชัยรัตน์ เชิญจำเลย มารับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวโจทก์ ตามที่หนังสือพิมพ์ สยามิคร์เสนอข่าวไป แต่จำเลยกลับเพิกเฉยเสีย

เหตุเกิดที่ แขวงบางเขน เขตบางเขน กรุงเทพฯ และทั้งประเทศไทย

จำเลยนำสืบว่า ฟ้องของโจทก์ไม่เป็นความจริง จำเลยไม่มีเจตนาใส่ความโจทก์ ข่าวที่เสนอไปเป็นข่าว ที่รับมา หนังสือพิมพ์สยามิคร์ ออกเผยแพร่สู่ประชาชน เพราะเนื่องมาจากโครงการมหาวิทยาลัยทางอากาศ จำเลยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์ นอกจากเผยแพร่ความรู้ระดับมหาวิทยาลัยสู่ประชาชน แล้ว ยังมุ่งต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และเผยแพร่การ ปกครองระบบประชาธิปไตยด้วย

ข่าวเกี่ยวกับโครงสร้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ลงตีพิมพ์ไปนั้น เป็นข่าวสนับสนุนข่าวเก่า เพราะ เห็นว่ามหาวิทยาลัยจะจัดโครงสร้างออกนอกศูนย์กลาง เป็นข่าวจริงซึ่งได้รับมาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การที่ศูนย์นิสิตนักศึกษา มีการปลุกกระดมมวลชน การแข่งขันฟุตบอลประเพณี ก็มีการเผยแพร่ภาพ

ผู้นำคอมมิวนิสต์ การลงพิมพ์ข่าวของสยามมิตรมุ่งให้
ประชาชนทราบข้อเท็จจริง ที่นิสิตนักศึกษาบางกลุ่ม
กำลังสร้างความไม่ปลอดภัย มาสู่สถาบันพระมหากษัตริย์
ข่าวเกี่ยวกับตัวโจทก์ที่ไม่ห้ามปรามการกระทำของศูนย์
นิสิตนักศึกษา และสนับสนุนนิสิตนักศึกษานี้ ตรวจสอบ
สอบได้จากแหล่งข่าวของกองบัญชาการทหารสูงสุด
การที่โจทก์ไม่ห้ามปรามนิสิตนักศึกษาที่ปลุกระดมมวล
ชนอยู่ ทั้งที่มีหน้าที่ ถือได้ว่าโจทก์สนับสนุนการ
กระทำของนิสิตนักศึกษา

ในอดีต เมื่อเกิดความวุ่นวายทางบ้านเมือง ซึ่ง
มีนิสิตนักศึกษาก่อขึ้นแล้ว มีพระบรมราชโองการตั้ง
อธิการบดีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้นเป็นนายก
การที่นิสิตนักศึกษาก่อความวุ่นวายอยู่อีกในระยะนั้น
ก็พึงคาดหมายได้เช่นกัน ซึ่งหากหนังสือพิมพ์สยามมิตร
ฉบับตามเอกสาร จ. ๔ ไม่เสนอข่าวดังกล่าว เหตุการณ์
จะซำร่อยเดิมอีก

หลังจากมีการปฏิรูปการปกครองแผ่นดินแล้ว
โจทก์หนีออกจากประเทศไทย และอยู่ต่างประเทศ
ตลอดมาจนปัจจุบัน หลังปฏิรูปมีการจับกุมนิสิต

นักศึกษา เพราะมีการกระทำเป็นคอมมิวนิสต์ จำเลย
เองได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการพิจารณา
อนุมัติ คำร้องของนิติบุคคล เพื่อออกหนังสือพิมพ์
และมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกปฏิรูป
และยังได้เป็นประธานคณะที่ปรึกษาเจ้าพนักงานการ
พิมพ์ด้วย

การเสนอข่าวตามฟ้องของจำเลย เป็นประโยชน์
ต่อประชาชน ทำให้ประชาชนเข้าใจว่า มีบุคคลกลุ่ม
หนึ่งซึ่งมีโจทก์เป็นหัวหน้าทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการ
ปกครองระบบประชาธิปไตย

หลังจากโจทก์ออกจากประเทศไทยแล้ว โจทก์
ได้ให้ข่าวบิดเบือนสภาพการปกครองประเทศผิดจาก
ความเป็นจริง เป็นผลเสียหายต่อประเทศไทยอย่าง
ร้ายแรง

ศาลตรวจพิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์
จำเลย โดยตลอดแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังยุติ
ได้ว่า หนังสือพิมพ์สยามมิตร ฉบับตามเอกสาร จ. ๑
๓, ๔, ๕ ได้ลงข่าวเกี่ยวกับตัวโจทก์ และขณะลงข่าว
จำเลยเป็นบรรณาธิการอยู่ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยจึงมี

เพียงว่า ชาวคังถ่าวเป็นชาวใส่ความโจทก์หรือไม่
ปัญหาเหล่านี้ ศาลจะได้ยกขึ้นวินิจฉัยไปตามลำดับคำ
ฟ้อง

สำหรับคำฟ้องข้อแรก ซึ่งหนังสือพิมพ์สยามศรี
ลงตีพิมพ์เกี่ยวกับโจทก์ว่า ดร. ป่วยใช้พลังนักศึกษา
เปลี่ยน มธ. เป็นคอมมูนนั้น ศาลพิเคราะห์ข้อนำสืบ
ของจำเลยเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว ไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ทำ
อะไร ใดๆ เมื่อใด ที่เป็นที่น่าเข้าใจได้ว่ามีการใช้
พลังนักศึกษา เปลี่ยนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็น
คอมมูน แต่กลับปรากฏจากคำเบิกความของนายวิลาศ
มณีวัตร พยานจำเลยเองเบิกความยืนยันว่า ชาวที่
หนังสือพิมพ์เสนอไปนั้นเป็นชาวเท็จ เมื่อเป็นเช่นนั้น
ชาวคังถ่าว (ชาวที่ว่าเปลี่ยนธรรมศาสตร์เป็นคอมมูน
เป็นชาวไม่จริง) จึงถือได้ว่า เป็นชาวใส่ความโจทก์
ทำให้โจทก์เสียหาย

สำหรับฟ้องข้อสอง ซึ่งหนังสือพิมพ์สยามศรี
ลงตีพิมพ์เกี่ยวกับโจทก์ว่า ผู้บริหาร มธ. โมโหสยามศรี
หาอาจารย์เข้าประชุม ให้ชาว น.ส.พ. นั้น ศาลตรวจ
พิเคราะห์ข้อนำสืบแล้ว แม้ข้อนำสืบจะปรากฏข้อ

โจทก์รวมอยู่ด้วย แต่รายละเอียดของข่าว กลับปรากฏ
ว่า เป็นเรื่องของนางนงเยาว์ ชัยเสรี ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ
กับโจทก์ แต่อย่างไร ข่าวดังกล่าวจะเป็นจริงหรือไม่
ก็ไม่เกี่ยวกับตัวโจทก์ อันจะถือว่า โจทก์ได้รับความ
เสียหายได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องในประเด็นตาม
ฟ้องข้อนี้

สำหรับฟ้องข้อสาม ซึ่งหนังสือพิมพ์สยามศิริ
ลงตีพิมพ์ข่าวเกี่ยวกับโจทก์ว่า “ฝ่ายซ้ายปลุกระดม ชน
แตกหัก เดินขบวนปลดรัฐบาล รักษาการณ์ ตั้งปวย
เป็นนายกรัฐมนตรี และปวยบินหนีข่าว ปลุกระดม
เดินขบวนปลดรัฐบาลรักษาการณ์ ตั้งตนเป็นนายกนั้น
ศาลพิเคราะห์ข้อนำสืบของจำเลยเกี่ยวกับข่าวทั้งสองแล้ว
ไม่ปรากฏจากพยานจำเลยปากใด ยืนยันข่าวดังกล่าวว่า
เป็นจริง ข้อนำสืบของจำเลยเกี่ยวกับข่าวนักเบสบอลเรื่อง
การเอาเอง ไม่มีพยานสนับสนุนให้รับฟังได้ทั้งนั้น
ข่าวดังกล่าวจึงเป็นข่าวใส่ความโจทก์ ทำให้โจทก์เสีย
หาย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบตามฟ้องข้อนี้

เหตุนี้จึงพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖, ๓๒๘, ๕๑

พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๕๘ ให้จำคุก
จำเลยกระทรวงละ ๓ เดือน ปรับกระทรวงละ ๑,๐๐๐ บาท
รวม ๓ กระทรวง จำคุก ๙ เดือน ปรับ ๓,๐๐๐ บาท
ข้อต่อสู้จำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ปัจจุบัน
จำเลยเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปอยู่ เพื่อเปิดโอกาสจำเลย
ได้ทำหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาปฏิรูป ให้เป็น
ประโยชน์ต่อชาติต่อไป โทษจำคุกจำเลยเห็นควร
รอไว้กำหนด ๑ ปี คำขอยื่นของโจทก์ก็เห็นควร
ยกเสีย